

opravila zunaj sodnega poslopja — Kos XXVI. Izdan in razposlan dne 23. aprila 1892. 68. Ukaz pravosodnega ministerstva z dne 22. aprila 1892. l., da se občina Hony odkazuje okolišu sodišča broumovskega in da se ustanavlja okrajno sodišče v Srednji Teplici (na Češkem). — Kos XXVII. Izdan in razposlan dne 14. maja 1892. 69. Zakon z dne 13. marca 1892. l. o sklepu dogovora z deželnim zastopom Avstrije nad Anižo zastran dokončnega obračuna tirjatev c. kr. erarja, potem zastran takozvanih tirjatev dežele za stroške vsled navala iz let francoskih vojsk, in naposled zastran uredbe takozvanih dolžnih tirjatev Četrtri ob Jnu. 70. Razglas pravosodnega ministerstva z dne 5. aprila 1892. l., da se v Alzaciji-Loreni ne pobirajo odhodnine. 71. Ukaz trgovinskega ministerstva v porazumu z ministerstvom za notranje stvari z dne 13. aprila 1892. l., s katerim se ustanavlja, da steklenice za pivo s takozvano patentno zaporo niso zavezane dolžnosti, da se na njih namesti meroskusna raza in oznamenilo prostornine. 72. Ukaz ministerstva za notranje stvari in trgovino z dne 2. maja 1892. l., da se prepoveduje po firmi Philipp Pollak v Pragi izdelovani „vinski izleček“.

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. decembra 1893.

— (Iz kronike društva „Pravnika“.) Radi raznih neprilik mogoče je odboru prirediti še le sedaj prvi društveni shod v letošnji zimski sezoni in sicer torek, dne 19. t. m. ob 8. uri zvečer. Na občno uže večkrat izraženo željo bode ta shod v prostorih „Ljubljanske čitalnice“. Na shodu čitala se bode zanimiva razprava g. dra. R. Bežeka o določilih š-a 1425. obč. drž. zak. Ker je to po dolgem prestanku prvi društveni večer, želeti je, da se ga čč. gg. člani prav mnogobrojno udeleže.

— (Osobne vesti.) Imenovani so: predsednik okrožnega sodišča v Rovinji dvorni svetnik dr. Leon Fiochi predsednikom trgovskega in pomorskega sodišča ter podpredsednikom deželnega sodišča v Trstu; tajnik deželne vlade kranjske baron Schönberger voditeljem okrajnega glavarstva na Krškem; avskultant Hubert Wagner sodnim pristavom v Idriji. Premeščeni so: tajnik deželne vlade kranjske in voditelj okrajnega glavarstva v Črnomlji Fr. Hinterlechner k deželni vladi v Ljubljani; okrajni komisarji: V. Parma iz Litije v Postojino, J. Uršulek iz Črnomlje v Novomesto, Št. Lapajne iz Postojine v Črnomelj. — Notarjem na Vranskem imenovan je Mihael Jezovšek, notarski kandidat v Celji. — Novo odvetniško pisarno v Ljubljani odprl je dr. Fran Tekavčič.

— (Shod za mejnarodno zasebno pravo) otvoril se je dne 17. septembra t. l. v Haag-u po ministru dr. pl. Tienhovenu. Zastopane so bile vse države razun Angleške. V bureau izvoljeni so bili pl. Haan (Avstrija), Martens (Rusija) in pl. Seckendorf (Nemčija) kot podpredsedniki.

— (Pravni pomen poljuba.) Uže rimsko pravo pripisuje poljubu praven pomen, kateri pa je danes malo poznat. L. 16. C. de donat. ante nuptias 5, 3, velevala, da se morajo vrniti darila, katera sta si dala zaročenca, če ne stopita dejanski v zakon; — da pa sme obdržati nevesta darila povsem, njeni dediči pa polovico, če se je zakon zaprečil vsled smrti ženina — toda to le, ako se je potrdila zaroka s poljubom. — Kako je dobil poljub ta pravni pomen, ni še povsem jasno. Rimski komentator pravi: „Zakon domneva, da nevesta ne da poljuba prostovoljno, torej ji je plačilo za darila.“ Nekateri pisatelji (n. pr. Spangenberg, *Erörterungen*, I. op. 9.; Arndts, *Pand.*, § 413. op. 2. itd.) pa uče, da je bila taka navada na Španskem in se je potem vsprejela v obče prav po omenjeni naredbi odposlani „ad Tiberianum vicarium Hispaniarum.“ — Iz rimsko-sirskega kodeksa (*Röm.-syrisches Rechtsbuch*, Bruns in Sachau, str. 269.) se pa more posneti, da so se v starem veku razločevale zaroke, pri katerih se zaročenca nista videla pred poroko, od zarok, katere sta sklepala zaročenca osebno in potrdila seveda s poljubom. Take zaroke pa so imele, kakor naravno, več veljave nego prve, ki so bile le golo „opravilo“. Od tod najbrže torej pravni pomen poljuba. — Zanimiv v tem oziru je slučaj, ki ga je priobčil francoski časopis „*Le Droit*“: Nek pastor na Nemškem imel je zalo hčerko, katera se je zaročila z mladim, a revnim slikarjem. Oče, ki ni bil s to zaroko zadovoljen, silil jo je, da se je zaročila z bogatim trgovcem. Srečni ženin daroval je svoji nevesti krasno šatulo, v kateri so se nahajali biseri in kinč ter tudi srečka frankobrodske loterije. Deset dnij potem je pa umrl. Mesec dnij preteče in nevestina srečka se izžreba z glavnim dobitkom 100.000 tolarjev. Ker je imela sedaj dovolj veliko doto, poročila se je z ubogim slikarjem. Kmalu se pa zakonskima vroči tožba, v kateri zahtevajo dediči trgovčevi, naj se jim izroče biseri, kinč in glavni dobiček. Prva instanca ugodila je brezpogojno zahtevku. Druga je pa razsodila, da sme prejšnja nevesta obdržati vsa darila, če stori prisego, da ji je dal umrli ženin-trgovec povodom zaroke poljub. — Toženka prisege ni storila.

— (Za kazen nositi psa) bilo je običajno ne samo v Frankih, Saksoncih, Alemancih, temveč tudi v starih Slovanih. Zločincu navezal se je na hrbet garjev pes, katerega je moral nesti pogostoma miljo daleč. Posebno se je kaznoval na ta način, kdor je prelomil zvestobo do svojega gospoda, akoravno je bil plemič. O tej kazni razpravljajo Martin Pegino, umrl l. 1591., Joh. Hen. Meibomius in B. Carpzw.

— (Odvetnikov) bilo je l. 1790. v Ljubljani 25. Stanovi vložili so to leto prošnjo do cesarja Leopolda II., naj se zniža število na 10 ali 8; odvetnik naj dobi plačo 1000 gld. na leto, zaslužek moral bi pa izročiti blagajnici, iz katere bi dobil plačo. — L. 1793. bilo je na celem Kranjskem 27 odvetnikov.

